

Przeszłość w ośmiu zabytkach

Zmagania Wielkopolan z zakonem krzyżackim w okresie wojny 13-letniej (1454-1466) przywodzą pamięć o właścicielach Kleczewa – Doliwach, używających przydomku Kot. Z nich pochodził Jan, kasztelan łędzki, który walczył pod Chojnicami. Śmiertelnie ranny, został pochowany w kościele św. Jakuba Apostoła w Toruniu. Jeszcze w 1939 r. istniało tam jego malowane epitafium, które zaginęło. W dyplomatycznych kontaktach z zakonem krzyżackim zasłużył się jego stryj Wincenty Kot, podkanclerzy Królestwa Polskiego, arcybiskup gnieźnieński (zm. 1448 r.). Szlak, który wiedzie przez nasz powiat ukazuje wkład Wielkopolan w kulturę i politykę europejską minionych stuleci. Przypomina o takich ludziach, jak Ambroży Papowski, starosta koniński i starosta generalny wielkopolski (zm. 1510), Andrzej Łaskarz z Gosławic, biskup poznański (zm. 1426), Jan z Lichenia (zm. 1447/1448).

DROGA DO MALBORKA, KLECZEW – miasto, siedziba gminy. Kościół parafialny św. Andrzeja Apostoła w tym miasteczku to architektoniczna perełka późnego gotyku w Polsce. Uwagę badaczy od lat przykuwa piękne sklepienie. Nie mniej wykwintne w swojej wymowie artystycznej są żebrowania sklepień w pobliskim Wilczynie.

Z miastem w pierwszej połowie XV w. była związana rodzina Kotów, herbu Doliwa pochodząca z Dębna nad Wartą. W ich gronie wypada wyróżnić Wincentego Kota, nauczyciela synów królewskich, podkanclerzego Królestwa Polskiego (1434-1436), w końcu arcybiskupa gnieźnieńskiego (zm. 1448). Jego bliski krewny Maciej Kot, kasztelan łędzki, poległ w bitwie pod Chojnicami w 1454 r., składając

Kleczew. Żebrowane sklepienie w kościele św. Jakuba.

życie w walce z zakonem krzyżackim w okresie wojny 13-letniej.

Kleczewska świątynia parafialna jest również swoistym muzeum narodowych dziejów. W jej murach przypominamy sobie zarówno wielkie tryumfy, jak i tragiczne losy polskiej państwowości. Epitafium Władysława Gurowskiego, marszałka wielkiego księstwa Litewskiego (zm. 1790), ufundowane przez jego małżonkę Annę z Radomickich, primo-woto Działyńską. W zwieńczeniu ukazuje ono twarz człowieka, który odegrał – podobnie jak jego bracia – niepochlebną rolę w upadku Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

oprac.: Dorota Parus, Jerzy Łojko

więcej na: www.powiat.konin.pl